

Lietuvos Respublikos Seimui
Lietuvos Respublikos Vyriausybei
Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai

2020-03-19, Nr. SR-2020/03-06

DĖL EKONOMIKOS SKATINIMO IR PAGALBOS NUO COVID-19 VIRUSO PROTRŪKIO NUKENTĖJUSIAM KŪRYBINIŲ IR KULTŪRINIŲ INDUSTRIJŲ SEKTORIUI

Reaguodama į susiklosčiusią padėtį ir matydama grėsmę sektoriaus išlikimui, Nacionalinė kūrybinių ir kultūrinių industrijų asociacija skubiai atliko apklausą, siekdama išsiaiškinti, kaip kūrybinių ir kultūrinių industrijų sektorių atstovus paveikė Lietuvos Respublikos ir kitų šalių vyriausybės sprendimai dėl Covid-19 viruso sukeltos pandemijos. Apklausoje dalyvavo virš 1200 respondentų (duomenys surinkti per kovo 16-17 d., dar pildomi), iš jų – 420 įmonių, turinčių nuo 2 iki 80 darbuotojų. (žr. Priedą Nr. 1).

Siekdami bendradarbiavimo su Seimu ir Vyriausybe, kūrybinio ir kultūrinio sektoriaus atstovai, remdamiesi apklausos duomenimis ir kitų ES šalių pavyzdžiais, apibendrina pasiūlymus, kaip būtų galima sustiprinti sektorių ir kokias ekonominių nuostolių kompensavimo priemones būtų galima taikyti:

Tikslas	Priemonė
1. Padėti išsaugoti darbo vietas ir gyventojų pajamas	1. Pripažinti KKI sektorių vienais iš labiausiai paveiktų dėl karantino ir kompensuoti 90 proc. Darbo užmokesčio.
	2. Atleisti nuo VMI mokesčių ir Sodros įmokų 6 mėn. Po karantino pabaigos.
	3. Dirbantiems su individualios veiklos pažyma ar verslo liudijimu – 50 proc. sumažinti 2020 m. mokėtinus mokesčius už praėjusį mokestinį laikotarpį ir juos nukelti.
	4. Iki trijų mėnesių mokėti savarankiškai dirbantiems, kurie mokėjo socialinio draudimo įmokas ar yra pasirinkę sumokėti pasibaigus deklaravimo periodu, taip pat apdraustiems valstybės lėšomis (pvz., studentams ir kt.), mokėti fiksuotą 257 eurų dydžio išmoką per mėnesį, kol dėl nustatyto infekcijų plitimo ribojančio režimo negali vykdyti savo veiklos.
2. Padėti verslui išsaugoti likvidumą	1. Pripažinti Vyriausybės sprendimu <i>force majeure</i> sąlygas dėl renginių bilietų ir perkeltų į naują datą renginių bilietus pripažinti negrąžintinais.
	2. Pavesti valstybės ir savivaldybėms įstaigoms atleisti karantino periodui ir verslo atstatymo periodui dar 6 mėn. nuo mokesčių už NT nuomą.
	3. Pripažinti, kad Lietuvos Vyriausybės paskelbtas karantinas yra aplinkybė, dėl kurios KKI sektorius gali pagrįstai atsisakyti vykdyti nuomos ar kitokią sutartį.
	4. Rekomenduoti bankams taikyti KKI sektoriaus paskolų mokėjimo atidėjimus, netaikant palūkanų, kol nesibaigs karantinas.

3. Skatinti kūrybos ekonomiką	1. Sudaryti prie KM darbo grupę ekstremalios situacijos padariniams šalinti (on-line).
	2. Panaudoti LKT turimas lėšas ekstremalios situacijos KKI padariniams šalinti (grupė išdiskutuotų tikslingas priemones).
	3. Panaudoti Kino centro turimą biudžetą padariniams šalinti (atskirai darbo grupė ir priemonės).
	4. Panaudoti Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondo turimą biudžetą padariniams šalinti (atskirai darbo grupė ir priemonės).
	5. Finansuoti e-platformos sukūrimą su KKI dalyvių žemėlapiu, integruota sutelktinio finansavimo galimybe, tinklaveika surandant partnerius, įsidarbinant, KKI kūrinių realizavimu, vystant tarptautinį bendradarbiavimą.
	6. Panaudoti ES struktūrinių fondų lėšas KKI sektoriaus gyvybingumui palaikyti, padidinant sumas ir finansavimo intensyvumą. Dabar sumos yra iki 5 tūkst. ir intensyvumas 70 %, siūloma sumas didinti iki 50 tūkst., ir intensyvumą iki 90 % (Inostartas, Inočekiai ir kt.).
	7. Sukurti atskirą priemonę KKI sektoriui, kuri būtų adaptuota didžiajai sektoriaus dalyvių daliai ir finansuotų jų verslų, ypatingai – viešų renginių, kurie patyrė ypatingai didelę žalą, prikėlimą on-line ar kituose formatuose. Inicijuoti papildomus konkursus kultūros e-turinio, priemonių bei platformų kūrimui ir kitaip skatinti kūrybos sektoriaus ekonomiką. KKI sektoriui ne mažiau 10 mln. eurų.
	8. Sukurti socialinių, kūrybinių, kt. inovacijų fondą žmonių socialinei gerovei skatinti, pritaikytą KKI NVO organizacijoms.
	9. Sukurti sistemą valstybės įstaigų tiksliniams pirkimams iš KKI sektoriaus paslaugoms ir produktams pirkti, taip palaikant privataus KKI sektoriaus gyvybingumą.
	10. Sukurti sąlygas KKI sektoriui lengviau gauti paskolas iš bankų ar kitų kredito institucijų su valstybiniu paskolų laidavimu (INVEGA).
	11. Didinti lietuviškos autorinės produkcijos transliavimo apimtis media kanaluose.
	12. Vadovaujantis kitų šalių pavyzdžiu atlikti išsamią NVO analizę, kaip ekstremali situacija paveikė KKI, surinkti duomenis ir skaičius, sudaryti nuoseklų planą jų padariniams likviduoti bendradarbiaujant su kitomis šalimis ir koordinuojant Nacionalinei kūrybinių ir kultūrinių industrijų asociacijai

Nacionalinės kūrybinių ir kultūrinių industrijų
Valdybos pirmininkė Živilė Diavara

